

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **V. K.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2015, č. j. OAM-78/LE-BE03-LE22-2015,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce brojil včasnou žalobou proti rozhodnutí správního orgánu, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobce uváděl, že žalovaný pochybil, když řádně nezjistil skutkový stav a nepřihlédl ke všem okolnostem jeho věci, následkem čehož pak nesprávně aplikoval § 12, § 14 a § 14a) zákona o azylu, nezohlednil přitom ani požadavky, plynoucí z čl. 4 kvalifikační směrnice, nepostupoval tedy při vydání rozhodnutí v jeho věci eurokonformně. V tomto ohledu odkázal žalobce na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu k čl. 4 odst. 5 cit. směrnice, kde se uvádí, že „v případě pochybnosti ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu“. Tedy, jsou-li dány skutečnosti, na základě nichž lze předpokládat, že k porušení základních lidských práv a svobod žadatele o azyl došlo, nebo mohlo by s ohledem na postavení žadatele ve společnosti, s přihlédnutím k jeho přesvědčení, názorům, chování atd., dojít, a

správní orgán nemá dostatek důkazů o tom, že tomu tak nebylo či nemohlo by v budoucnu být, pak tyto skutečnosti musí správní orgán v situaci důkazní nouze zohlednit, a to ve prospěch žadatele o azyl. V podobném případě je, dle přesvědčení žalobce, případně nutné přiznat uvedenému článku kvalifikační směrnice přímý účinek. Žalobce má povinnost tvrzení, povinností správního orgánu pak je shromáždit všechny dostupné důkazy, které věrohodnost žalobce vyvracejí či zpochybňují. Pokud tak výpověď žalobce je konzistentní a souladná s dostupnými informacemi ze země původu, je třeba z takové výpovědi vycházet. Žalovaný však v případě žalobce nezohlednil všechny azylově relevantní skutečnosti, které žalobce tvrdil v průběhu řízení a neprovedl k nim žádné důkazní prostředky. Žalobce se domnívá, že splňuje podmínky § 12 zákona o azylu, má odůvodněný strach z pronásledování ze strany státních orgánů pro jeho příslušnost k ruské národnosti a činnosti jeho prarodiče. V případě návratu do země původu mu hrozí psychický nátlak a šikanování pro jeho příslušnost k ruské národnosti a činnosti jeho prarodiče bezprostředně po druhé světové válce, jeho strach z této formy pronásledování je palčivější právě pro aktuální velmi vyhocené rusko-ukrajinské vztahy. S odkazem na rozhodnutí NSS 5 Azs 63/2004 je pak žalobce názoru, že přináleží k sociální skupině osob, které byly dříve činné na Ukrajině po druhé světové válce v rámci boje proti banderovcům, dodnes je na ně s ohledem na aktuální rusko-ukrajinské vztahy velmi negativně pohlíženo a jsou podrobovány šikanóznímu jednání. K tomuto problému si správní orgán nezajistil žádné podklady. Nedostatečným způsobem pak žalovaný zhodnotil tyto problémy i ve vztahu k potřebě možné aplikace ust. § 14a zákona o azylu. Pokud se pak týká důvodů, hodných zvláštního zřetele, žalovaný v tomto směru překročil meze správního uvážení, žalobcův zdravotní stav zhodnotil formalisticky, není jasné, zda může být žalobci na Ukrajině zajištěna adekvátní péče, nebyla zohledněna ani jeho sociální situace. Žalobce z uvedených důvodů navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Na žalobní námitky reagoval žalovaný písemným vyjádřením ze dne 20. 10. 2015, uvedl, že námitky nepovažuje za důvodné. Odkazuje přitom na obsah správního spisu, zejména žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, jeho výpovědi, informace o zemi původu a odůvodnění svého rozhodnutí. Žalovaný je přesvědčen, že při jeho vydání postupoval v souladu se zákonem o azylu i správním řádem, byl zjištěn skutečný stav věci a byly hodnoceny veškeré okolnosti, které žalobce sdělil. Opatřené podklady pak žalovaný považuje za dostatečné, objektivní a aktuální. O svém zdravotním stavu žalobce sdělil, že je dobrý, za příslušníka sociální skupiny ho považovat nelze, neboť nesplňuje její definici, obsaženou v „Příručce“. Po provedeném řízení žalovaný nespátřil žádné důvody pro udělení doplňkové ochrany, zabýval se jeho obavami z Banderovců, konstatoval však, že žalobce nebyl a není členem žádné politické strany, organizace či hnutí, nikdy nevyvíjel žádnou veřejně-politickou činnost. Před vycestováním ze země původu žádné azylově relevantní problémy neměl, pobýval s matkou v Ivano-Frankovské oblasti v západní části Ukrajiny, kde v době vydání rozhodnutí žádné násilné střety neprobíhaly, ozbrojený konflikt je po dobu více než roku zakonzervován v Luhanské a Doněcké oblasti. Žalovaný proto z uváděných důvodů navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V dané věci plyne ze správního spisu, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 27. 4. 2015, uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, téže národnosti, rozvedený, na Ukrajině žijí jeho rodiče a dcera v Polsku. V České republice pobýval již v letech 1991 – 2004, poté do r. 2010 na Ukrajině. Další čtyři

roky pobýval pracovně v Polsku, od jara 2014 žije v ČR. Má cestovní pas, jiné doklady nemá. Je katolického vyznání, nikdy nebyl politicky organizován. Má nedokončené VŠ vzdělání v oboru dobývání ropy a plynu, v Polsku a ČR vykonával zednické práce. Na Ukrajině vlastní byt. Jako důvody své žádosti označil svoji národnost, dříve nevadilo, že matka je Ruska a otec Ukrajinec. Dnes, když tyto dva státy proti sobě bojují, je to problém. Pro Ukrajince je Rus a pro Rusy Ukrajinec. Nezačlenil by se nikam, bratr přišel o práci, rodiče jsou v důchodu. Na Ukrajině není práce, měl by ekonomické problémy. Nechce se vrátit, nechce jít do války. Matčin otec, tedy jeho dědeček, pracoval proti banderovským organizacím, byl druhý sekretář, lidé kolem to věděli, znali ho. Kdyby se žalobce vrátil, bydlel by nedaleko, hrozilo by mu nebezpečí. V r. 1991 přijel žalobce do ČR za prací, do r. 1993 zde měl legální pobyt, pak zde nelegálně pobýval do r. 2004. Pak odjel, v r. 2010 si požádal o doklad a jel s pracovním vízem do Polska. Když přijel v r. 2014 do ČR, měl platný doklad, ale bez víza, prodal zde mince a z výtěžku žil v Zábřehu na Moravě u kamarádů. V ČR se mu více líbí, má tu kamarády, je na ně zvyklý a má rád české pivo. Pro případ návratu se bojí o život, je vnuk muže, který bojoval proti banderovcům. Zdravotní stav žalobce je dobrý. V rámci pohovoru pak žalobce uvedl, že na Ukrajině se od jeho posledního řízení v r. 2003 mnohé změnilo, začala válka, podstata jeho problémů je v tom, že matka je Ruska, otec Ukrajinec, žije v Ivanofrankovsku, kde je více nacionalistů, má strach, že by ho tam řadili mezi protiukrajinsky smýšlející. Děda byl druhým oblastním sekretářem KS, má obavy, že by to bylo proti němu použito, včetně toho, že matka je Ruska. Nesouhlasí s rozhodnutími nové vlády a lidé, kteří řekli své názory, byli zabití. Matka mu řekla, že volají lidé, ptají se na něho a vyhrožují zapálením bytu. Myslí, že se jedná o lidi z Ukrajinské povstalecké armády, on se nikdy se svými názory netajil. Před odjezdem žil v Ivanofrankovsku s matkou, myslí, že by tam po návratu mohl žít. Je numismatik, po příjezdu prodal mince a z tohoto žil, v ČR nelegálně. Správní vyhoštění nerealizoval, na Ukrajině je válka, svého nelegálního pobytu si byl vědom. Z vlasti žalobce odjel do Polska za prací, a protože měl mince z Rakouska-Uherska, odjel do ČR s úmyslem je zde prodat. Obává se, že v případě návratu na Ukrajinu bude ohrožen jeho život. O ochranu požádal po zadržení, hrozilo mu správní vyhoštění. Chtěl by zde žít a pracovat. Dne 16. 6. 2015 byl žalobce seznámen s podklady, uvedl, že některé informace jsou staré, tady lze sledovat jen ruské kanály, aktuální informace o situaci na Ukrajině získat nelze. Žalobce správnímu orgánu předložil 2 strany textu, po překladu z ruského do českého jazyka je patrné, že se jedná o informace o ukrajinských nacionalistech, dále pak informace o situaci na Ukrajině.

Krajský soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s. ř. s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., a to se souhlasem obou účastníků řízení.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých

politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11, nebo
- e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.

Po přezkoumání věci je patrné, že konstatování správního orgánu, že žalobce nesplňuje podmínky ust. § 12 písm. a) zákona o azylu je správné a zcela souladné se zněním zákona o azylu, neboť z průběhu správního spisu jednoznačně plyne, že žalobce odešel ze země původu za prací, tedy z ryze ekonomických důvodů, politicky činný a aktivní nikdy nebyl, žádné pronásledování za uplatňování politických práv a svobod ani netvrdil. K žalobní námitce o příslušnosti žalobce k sociální skupině lidí, kteří byli dříve činní proti Banderovcům (děda žalobce), z tohoto titulu pak žalobce odvíjel možné obavy z pronásledování pro případ svého návratu, soud připomíná, že není pravdou, že by žalovaný tyto žalobcem uváděné skutečnosti nijak nevypořádal.

Na str. 4 a 5 svého rozhodnutí naopak správní orgán využil informací, obsažených ve správním spise a zhodnotil namítané obavy žalobce v tom smyslu, že nejsou konkrétně ničím podloženy, nicméně i kdyby měl jakékoliv problémy mít, o mezinárodní ochranu by se mohl ucházet v případě, že by mu země původu nemohla, či odmítla účinně pomoci. Taková situace však nenastala, žalobcovy konstrukce nejsou opodstatněné a je potřebné vidět, že může kdykoliv využít i přestěhování se do části země, kde mu nic podobného hrozit nemůže. K žalobcem namítanému problému možného povolání do armády pak soud připomíná, že v posledních měsících se české soudy problémem výkonu vojenské služby na Ukrajině zabývaly mnohokrát a opakovaně, těžily přitom z judikatury Nejvyššího správního soudu a dospěly k závěru o státoobčanské povinnosti, kterou uznává i Úmluva o právním postavení uprchlíků, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Povolávání k výkonu vojenské služby není bez dalšího důvodem, který by mohl být vykládán jako důvodný vzhledem k citaci ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, a situaci na Ukrajině nelze hodnotit od počátku až po dobu současnou jako ozbrojený konflikt ve smyslu § 14 odst. 2 zákona o azylu, neboť se jedná o nedobrou bezpečnostní situaci na východním území Ukrajiny, v ostatních regionech je vcelku poklidná a žalobce sám uváděl, že pochází z oblasti Ivanofrankovské. Občanů, kteří mají rodiče různé národnosti, je na Ukrajině jistě nesmírné množství a odvíjet případné nebezpečí života od skutečnosti, že matka žalobce je Ruska a otec Ukrajinec, je pro udělení mezinárodní ochrany zcela jistě nerelevantní. Konečně, v posledním období, kdy na Ukrajině vypukly na východě území nepokoje, žalobce nebyl v zemi původu přítomen, lze tak, dle přesvědčení soudu, logicky označit tuto jeho argumentaci za ničím konkrétním nepodloženou a účelovou. Pokud se týče podmínek, hodných zvláštního zřetele, krajský soud nespátřil žádné překročení či zneužití mezí správního uvážení, když v případě žalobce žalovaný konstatoval, že žalobce není osobou vysokého věku, či vážně nemocnou, u níž by bylo potřebné zkoumat, zda se jí dostane v zemi původu možné léčby. Žalobce ani nic podobného v rámci správního řízení nenamítal. V dalším pak uvedl, že vlastní na Ukrajině byt, jeho sociální zázemí je tak, včetně příbuzných, zcela jistě uspokojivé. Podmínky ust. § 13 a § 14b) zákona o azylu žalobce nesplňuje. Pokud se pak jedná o možné vycestování žalobce na Ukrajinu a tamní bezpečnostní situaci, soud konstatuje, že tato se výrazně nemění, žalovaný ji popsal a zhodnotil dostatečným a přezkoumatelným způsobem na str. 7 – 9, krajský soud po seznámení se s podklady, které žalovaný pro svůj závěr využil a které jsou konstatovány na str. 7, rovněž neshledal žádné azylově relevantní nebezpečí, které by žalobci reálně v jeho situaci mohlo hrozit jako nebezpečí života či jeho zdraví. Pokud pak žalobce namítl neeurokonformní postup žalovaného s odkazem na judikaturu NSS, která předpokládá, že v případě pochybností případné hrozby pronásledování je nutné zohlednit všechny skutečnosti, krajský soud připomíná, že v případě žalobce žádná konkrétní hrozba pronásledování v úvahu nepřicházela a jím vyslovená možnost případného nebezpečí je zcela vágní soud ji hodnotí jako účelovou. Je samozřejmostí, že vypjatá situace, která na základě ozbrojených střetů na východním území Ukrajiny existuje, i na ostatním území země má určitý dopad ve formě více či méně pokojných projevů výměny názorů obyvatelstva, které je částí proukrajinské a z části proruské, tyto nepokoje byly velmi patrné např. při událostech v Oděse a jejím okolí, nicméně tato obecná situace nemůže znamenat celkově azylově relevantní prostředí pro všechny obyvatele Ukrajiny, zejména pak z oblastí západní části země. Soud je přesvědčen, že k žalobcem uvedeným skutečnostem v rámci správního řízení přistoupil žalovaný

dostatečně konkrétně, jím uvedené skutečnosti řádně vyargumentoval a jeho rozhodnutí je z tohoto pohledu přezkoumatelné. Ani soud tak, po přezkoumání věci, neshledal žádnou vadu řízení, neshledal rovněž žádný závažnější rozpor mezi zákonem o azylu, správním řádem, ustálenou soudní judikaturou a vydaným rozhodnutím ve věci, žalobu proto dle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když ve věci úspěšný žalovaný žádné náklady řízení neúčtoval.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 29. září 2016

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně